

Dyssegaards Kirken

Julenummer 1962

27. Årgang

HVID jul er en stor sjældenhed - sådan var det IKKE tidligere

En hvid jul, en juleaften med klingrende frost og nyfalden sne. Det havde vi her i sognet i 1941, og vi har ikke haft det siden. I 1946 lå der gammel sne juleaften, men ellers har der i alle disse år siden 1941 højest været lidt slud

med snefnug, der forsvandt, da de nåede den lune jord.

På Meteorologisk Institut har en særlig afdeling, Klimatologisk Afdeling, til opgave at opsamle erfaringerne om, hvordan vejret har været. Her har fru E. Kliforth udført en stor historisk undersøgelse af julevejret både i landet som helhed og i hovedstadsområdet. Den viser, at en hvid jul bliver sjældnere og sjældnere. Deler man 90 års perioden fra 1867 til 1956 op i tre 30 års perioder, var

Stjerneekiggerne

Juletegning af elev på Tjørnegårdsskolen

der i landsoversigten i den første 30 års periode hvid jul 13 gange, i den næste 11 gange, og i den sidste kun 7 gange. Her er årstallene, hvor vor del af landet havde sne juleaften: 1869-1870 ... 1874 . 1876 . 1878 ... 1882 . 1884 . 1886 ... 1890 . 1892 ..

(Fortsættes side 12).

SÅDAN VAR DER I DET GAMLE GENTOFTE

To gamle Gentofte-borgere mindes den tid, da en smedesvend fik 6 kr. om ugen og sognepræsten kørte med egen kusk rundt i sit store sogn.

Når moderne børn i dag går i Folketeatret og ser »Nødebo præstegård«, har de vel næppe nok en fornemmelse af, at det milieu de her ser skildret, har noget som helst med virkeligheden at gøre. Det er bare hygge, julestemning og *eventyr* – eller i hvert fald en fjern, fjern fortid.

Og så ligger det hele dog ikke fjernere, end at man på en Gentofte-villavej kan finde en yndig gammel dame, lægefruen *Thyra Petersen*, der for 84 år siden blev født i et sådant præstegårds-milieu og som kan fortælle morsomt og præcist om denne svundne tid.

Stråtag

– Min far *A. Th. Jantzen* var i fyrré år præst i Gentofte sogn, først som kapellan og siden fra 1876–1913 som sognepræst. Præstegården var dengang en stor smuk bondegård med tre stråtækte udlænger og med 50 tdr. land jord til. Præstegårdsforpagteren, der hed Rasmussen, boede på Maltegården, der lå hvor Rådhuset nu ligger, og også Kildeskovten hørte til præstegården.

Fra min tidligste barndom husker jeg søndagene, hvor vores gårdsplads var fyldt med hestevogne. Fra hele det store sogn kom folk kørende til kirke – fra

Bagsværd, Vangede og Skovshoved. Skovsernes vogne var gule charabanc'er med røde fløjlsæder, og de vogne holdt vi børn fra præstegården særligt meget af. Skovserne var trofaste mod far. »De *bankede* op til Jantzen«, som de udtrykte det.

En præstegård dengang var et stort, levende hus med to piger, fast kusk, havemand og konehjælp. Åbent og gæstfrit var der, men vi kendte ikke til de utallige møde-arrangementer, som unge præster af i dag er belemret med. Far var af den gamle skole, en lærd og eksklusiv mand, der med stor venlighed tog mod alle mennesker, der opsøgte ham. Men på husbesøg gik han aldrig – »at snakke med folk om alting og ingenting egner jeg mig ikke til,« sagde han engang.

Telefon

Omkring åhundredskiftet måtte han meget modstræbende gå med til at få installeret telefon i præstegården, men den blev anbragt i et lille værelse for sig selv. Og han gik aldrig med til at ordne kirkelige handlinger pr. telefon. »Hvis folk vil tale med mig, ved de, hvor jeg bor.« Een gang om ugen holdt far bibellæsning i menighedshuset »Bethania«, så

gik han hjemmefra med en håndlygte og store støvler.

I min barndom blev der ikke holdt gudstjeneste juleaften, men julemorgen kom vi alle mand af hus. Og over for præstegårdens stol sad den kongelige familie. Ved højtiderne kom skolelærerne fra Ordrup, Vangede og Gentofte, som havde tjeneste i kirken, over i præstegården, hvor de sad i deres stiveste puds og drak chokolade og så meget højtidelige ud i ansigterne. Det syntes jeg i hvert fald, da jeg var lille pige.

Vangede-smeden

– Vi var fem børn hjemme og pengene var små, men jeg kan aldrig huske, at vi nogensinde har manglet noget. Der var altid en bide-sild på bordet, flæsk i sulekarret og skinker under loftet.

63-årige smedemester *Svend Christensen* fra Søborg Vognfjederfabrik er en af dem, der kan huske Vangede fra da det var et lille bitte landsbysamfund med marker og opkørte landeveje omkring sig. Han blev født i den gamle beslagsmedie, hvor hans far og smedesvende arbejdede dagelang for en ugeløn på 6–8 kr. I dag har han en stor blomstrende virksomhed på den gamle smedies grund, med en omsætning, der topper millionen og 80 mennesker i arbejde.

Ham Pedersen

– Da jeg var dreng var der bare gårde og marker, hvor Vangedevej nu ligger, og Vangede by bestod af skolen og »sladrerækken«, de to lange husrækker, hvor landarbejderne boede. Man rendte på sine ben til skolen i Vange-

de, hvor *ham Pedersen* var overlærer. Der var fire klasser, og jeg gik altså tre år i sidste klasse. Bagefter kom jeg i smedelære og fik 50 øre om ugen. Som dreng fik jeg 2 øre i lommepenge, og når bageren kom om søndagen kunne man købe et stykke wienerbrød for dem.

Jeg har også været med til at hente bærme inde i et brændevinsbrænderi i Hejmdalsgade. Det blev brugt til grisefoder på gårdene. Når vi skulle af sted, fik vi også et brændevinsanker med og købte snaps til 20 øre potten. Rød ørg var det ganske vist ikke, men det var absolut drikkeligt.

Når far havde heste til skoning (man gav 1,60 kr. for fire par nye sko), måtte vi drenge tit ride hestene hjem. Sommetider helt ud til gårdene i Bagsværd, og så kunne vi løbe den lange vej tilbage. Når vi skulle til København og hente varer til far, gik vi op til Bispebjerg og tog sporvognen ind til byen.

Rigtig frokost

Alting var mere beskedent dengang – også julen. Fik man en gave til 50 øre eller 1 krone var man kisteglad. I ugerne før jul sad vi om bordet i stuen og klippede julestads, der bagefter blev tændt på kakkellovnen. Juleaften fik vi risengrød og ribbenssteg – for så var grisen blevet slagtet. Den gris, som vi hele året havde gået og samlet brændenælder til på grøftekanterne. Man blev udstyret med en gammel strikket sok til at tage over hånden og så skulle man plukke sækken fuld af grønt.

Men det festligste ved barndommens jul var alligevel frokosten juledag – for så fik vi *rigtig frokost* med mange slags pålæg og nylavet sulemad.

Malin Lindegren.

En gymnasiast skriver om himlens gave til de profit- glade

Vi er i begyndelsen af december, og det er over os – overvældende, enormt, kvalmende. For nu er der kun knap en måned til jul – Himlens gave til profitglade forretningsmænd i en død tid. Lad indsamlingsbøsserne klirre, vinduesdekoratorer hælde tonsvis af vat, julebukke og nisser ud over byen og de sagesløse købere, lad trommerne røre og pop-refrainerne skråle – køb, køb, køb!

Og hvis det ikke er nok, så sørg endelig for, at kloge og lærde mænd i skrift og tale oplyser om julens egentlige betydning og oprindelse – det drejer sig jo som bekendt om en hedensk solhvervsfest, selv om man i vore juleskikke kan påvise træk, der viser tilbage til de romerske Saturnalier, og forskellige andre frugtbarhedskulter. Det er tale, der kan forstås, og som lader sig høre; vi smiler og læner os tilbage i stolen, beroligede og tilfredse med,

at det nu engang er lykkedes os på dannet og civiliseret vis at udmanøvrere denne ubehagelige person, der har det med at ville forstyrre vor hyggelige og kommercielle juleglæde, denne – De ved nok –

Jesus.

Guds søn, Vor Herre.

– og vor dårlige samvittighed.

For vi har jo svigtet ham. Han bringer os hver dag en gave, der er større end himlen og jorden, og det forpligter jo. Det giver den tungeste forpligtelse af alle for et »moderne« menneske, borger i en social velfærdsstat – den at tage imod med et taknemmeligt hjerte. Og det ligger ikke for os. Giv en femmer af vor overflod til sultende indere eller forarmede østblok-flygtninge, det er i orden, for det demonstrerer så behageligt vor overlegenhed over de stakler. Men at se i øjnene, at vi i vor selvgodhed har langt mindre menneskeværd end den uslest stillede af vore mindste brødre – det er en helt anden sag.

Derfor prøver vi at udskyde mindet om den store glæde, der skulle være for hele folket. Vi forsøger at drukne den i reklameskrål og nisser, i velgørenhed uden hjerte og »julefester« uden Gud. Men ligesom børn forstår vi slet ikke, at skyldfølelsen nærer sig af den persons indvolde, der begik det forkerte. Jo mere vi søger at overdøve ordet fra hin nat ved Bethlehem, des værre bliver hulheden og smerten i vort indre. For der gives kun dér den ene lægedom at glemme sin egen uhyre betydningsfuldhed og gå med stille sind som hyrderne til barnet ind.

Meget skrabsammen samlers sig i disse sogne

100 års kirkeliv i Gentofte kommune

Af chefredaktør Bent A. Koch

Skal jeg gøre mig regnskab for, hvad jeg har bestilt fra mit 4. til mit 28. embedsår, nødes jeg til at stille det noget nær i forreste række, at jeg har delt mit sogn fem gange.

Bemærkningen er provst *Jobs. Schepelerns*, Gentoftes sognepræst 1914-1942. Skal man søge i hastige rids at fortælle noget om Gentofte kommunes åndelige struktur gennem tiderne, nødes man også til at stille det noget nær i forreste række, at det ene sogn, som kommunen i århundreder bestod af, fra 1891 til i dag, er blevet delt i alt otte gange. Men dermed er også noget væsentligt sagt. Kommunens åndelige liv har det sidste hundredår været præget af kommunens vækst. Bestandig har der i dette tidsrum været en eller flere kirkesager i gang.

Det vil sige, at der har måttet arbejdes – arbejdes for at skaffe penge, arbejdes for at skabe sognebevidsthed, arbejdes for at kalde til kirke. En *kirkelig pionerånd* har rådet. Visse steder har den foruden et kirkehus og menighedslokaler nu og da ført til åndeligt aprilsvejr, andre steder har udviklingen formet sig mere

stiltfærdigt. Taget under eet kan det siges, at ingen bevægelse, intet parti eller organisation har kunnet skabe så meget i Gentofte kommune som kirken. De penge, der er givet til nye kirker og gennem de efterhånden ni sognekirker er indsamlet til kirkelige eller sociale formål, beløber sig til millioner. Kirken er fortsat en betydelig faktor i kommunens liv og i stand til at engagere og samle flere mennesker end noget parti eller sammenslutning.

Kun én præst flyttet

Sådan har det ikke altid været. Da Sjællands biskop, *J. P. Mynster* i midten af forrige århundrede skulle skildre den åndelige situation i omegnssognene, skete det med disse sørgmodige betragtninger: »Almuen er lidet villig til at søge kirken, og i nogle sogne er kirkegangen slet. Bønderne er i det hele ret skikkelige folk, men meget skrabsammen samler sig i disse sogne.« Om forholdene, specielt i Gentofte, hedder det: »Kirkegangen ikke synderlig,« og (1845) »Forsamlingen, især for en søndag, ingenlunde talrig.«

Det var i rationalismens tid,

hvor provst *H. J. C. Høegh* og hans søn, *J. Høegh* var sognepræster ved Gentofte kirke, dengang kommunens eneste. Tilsammen sad de i næsten 70 år (1783–1852). Deres navn er bevaret i bl. a. Høeghs Mindevej.

Efter dem fulgte præster af mere højkirkelig observans, således provst *Boie Boisen* (præst i Gentofte 1852–72) og *A. Th. Jantzen* (1876–1913). Begge var højbegavede, myndige prælatskikkelser. Om Jantzen fortælles, at han for menighedsrådsmøderne skrev protokollen! Embedet i Gentofte var vellønnet. Gentofte sognekald indbragte i 1870 sognepræsten en nettoindtægt på 8.672 kroner – et tal, der formentlig skal ganges med fem for at nå nutidens kronerværdi. Fra Gentofte er siden reformationen også kun flyttet een sognepræst. Det var i 1762.

Ordrup kapel

Det var Ordrup sogn, der som det første skiltes ud fra den gamle moderkirke i Gentofte. Omkring midten af forrige århundrede var Gentofte kommune et typisk pisk landsogn. Men efterhånden flyttede flere og flere familier ud fra hovedstaden, og da Klampenborgbanen i 1863 var blevet åbnet, steg folketallet i den østlige del så stærkt, at tanken om en ny kirke opstod. 23. juli 1876 indviedes da Ordrup kirke under navnet »Ordrup kapel«, foreløbig som filialkapel til Gentofte kirke. Pioneren var pastor *P. M. Ohlmann*, der ved sognets officielle udskillelse 1891 blev Ordrups første sognepræst (1891–1909). Dengang havde Gentofte sogn – altså hele kommunen – det sam-

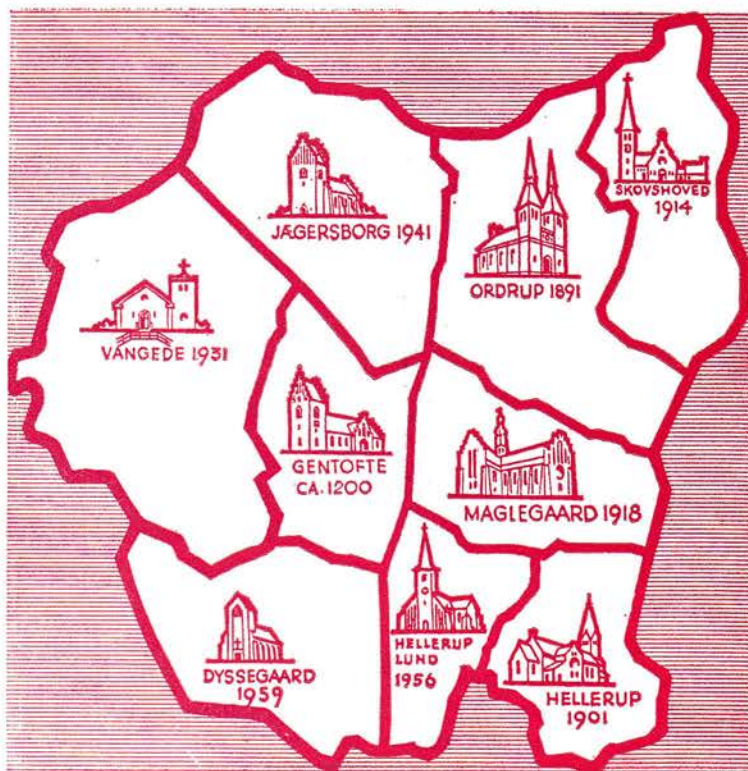
me indbyggertal, som det nuværende Gentofte sogn, der er kommunens mindste. Ohlmanns efterfølger var provst *Ferd. Munck*, der i 20 år var sognepræst (1911–31). Fra 1911–31 bestred han tillige hvervet som provst for Sokkelund herreds provsti.

Slægtskifte

1901 indviedes den næste kirke i Gentofte kommune. Det var Hellerup kirke, tegnet af slotsarkitekt *Th. Jørgensen*. Just ved århundredskiftet fandt et slægtskifte sted blandt kommunens præster. Den højkirkelige type afløstes af unge præster, der havde lært af Indre Mission og Det københavnske Kirkefonds arbejdsmetoder. *Hans Koch* (fader til Hal Koch) og *Johs. Nordentoft* i Hellerup, *Erik Thaning* i Maglegård sogn (Messiaskirken) og *Chr. Norlev* i Vangede. *Johs. Schepelern* begyndte som missionsmand, men prægedes senere stærkt af det såkaldte Tidehvervske røre. I Skovshoved sogn, der 1915 udskiltes fra Ordrup, virkede fra 1915 til 1949 pastor *K. E. Nielsen*. Såvel hans forkyndelse som det menighedsarbejde, han opbyggede, var utraditionelt. Heller ikke de drivende kræfter i de øvrige kirkesager i dette århundrede: Pastor *Hans Thyge Jacobsen* (Vangede og senere Dyssegård kirkesag), pastor *L. E. Stubbe Teglbjærg* (Jægersborg), og endelig nuværende provst *V. Nørup-Nielsen* (Helleruplund), er stærkt retningsbestemte.

Øst og vest

Det kan undre, at Indre Mission – fraset mindre kredse – ikke har gjort sig stærkere gældende, og at den grundtvigske bevægelse ikke har sat sig spor. Et par grundtvigske skoler, *Gotfred Rødes* højskole på Skovgård i Or-

Gentofte sogn er siden 1891 blevet delt otte gange

drup og Brødrehøj ungdomsskole, (hvor nu prins Valdemars datter, prinsesse *Margrethe* bor) har været forsøgt, men kom til kort.

Dog, bl.a. *Sankt Lukasstiftelsens* smukke gule bygninger på Bernstorffsvej står som et synligt udtryk for, hvad kredse, inspireret af Indre Mission, kan rejse. Bemærkelsesværdigt er det, at ingen frikirke råder over en bygning i kommunen, men at vi har to katolske skoler og to katolske kirker samt et dominikanerkloster (Sct. Andreas kirken og kollegiet i Ordrup og Sct. Therese kirke og skole).

Sammenfattende kan det måske siges, at det karakteristiske for Hellerup og Maglegård sogne var bestræbelserne for at skabe et aktivt menighedsliv, baseret på samarbejde mellem lægfolk og præster, at Skovshoved var præget af en eners betydelige, men isolere-

de indsats, at det var det gamle Indre Missions samfundsliv, der dominerede i Ordrup, og at »embedsmanden og prælaten« ved moderkirken gennem menneskealdre betød, at der vest for Bernstorffsvej var mere samling om søndagsgudstjenesten end om missionshuset »Bethania« på Vældegårdsvej. Det blev bygget i 70'erne og i 1914 udvidet som menighedshus, men er aldrig for alvor gledet ind i sognets bevidsthed. Vest for Lyngbyvej har den kirkelige jordbund været hårdere end i den øvrige del af kommunen, måske fordi Vangede i mange år var præget af en relativ stor arbejderbefolkning.

Anna Larssen Bjørner

I alle sogne i Gentofte har der været og er, hvad man kalder en god kirkegang. Ingen kirke står
(Fortsættes side 13).

Kiss Jensen (1931)

Sygeplejeeleven der skabte en smuk tradition på Amtssygehuset

Mange kender den smukke tradition, at sygeplejeeleverne på Amtssygehuset i Gentofte julemorgen går fra afdeling til afdeling med lys i hænderne og synger julesalmer for patienterne. Sygeplejeeleverne har i de senere år måttet dele sig i tre hold for at nå hele det store hospital igennem. De står op kl. 5 julemorgen, får et glas mælk og et stykke julekage og med de smukke røde kapper (indført efter norsk forbillede i 1936) over elevdragterne går de så deres lysvandring gennem hospitalets gange, hvor de røde lamper er tændt og dørene til stuerne er åbne. Til sidst samles eleverne i hall'en og ønsker forstanderinden God morgen og Glædelig Jul.

Men ikke alle ved, at dette er en engelsk skik, som en sygeplejeelev i 1931 bragte fra et lille hospital i Londons nærhed til Gentofte. Kirkebladet har fundet hende, og hun fortæller nu, hvordan det gik til. Det begyndte i stor enkelthed og stilfærdighed, men er blevet en festlig del af julen på Amtssygehuset, hvor mange

virker med til, at julen skal blive som en god hjemmets fest.

Direktøren

Direktør Knud Warming har i en menneskealder været leder af Amtssygehuset og senere af amtets hele sygehusvæsen med det ny hospital i Glostrup, plejehjemmene, tuberkulosestationerne og tuberkulosehospitalet i Lyngby. Men det er stadig fra kontoret på Amtssygehuset i Gentofte, direktør Warming leder den store administration.

– På Amtssygehuset har vi altid gjort meget for, at både patienter og personale både åndeligt og materielt kan føle, når det er jul, siger direktør Warming. Vi beder de lokale præster og emeriti om at komme og holde juleandagt om eftermiddagen, og vi er dem tak skyldig herfor. Hvert hovedafsnit på hospitalet får sin prædikant, som forestår juleandagten i samarbejde med andre kræfter, som kommer og spiller, og vi har ved flere lejligheder haft skolekor her oppe ved vore korte juleandagter, som patienter-

ne oplever ude på gangene, om det er muligt.

– Og et helt hospital kan få præg af julefesten.

– Vi har i alle årene siden hospitalet åbnedes i januar 1927, hver jul haft store juletræer på gangene og et lille juletræ med lys og pynt på hver stue, så patienterne kan føle det hjemligt. Lidt ekstra gøres for børnene med nissedragt og kræmmerhuse.

– Traktementet?

– Ja, når det gælder dette endnu mere materielle, så kan jeg sige, at der sørges for den bedste forplejning. Der serveres gåsesteg til både patienter og personale, og køkkenet sørger for, at også de patienter, der er på streng diæt, får et festligt måltid. Udgifterne til alt dette dækkes af sygehusets kasse. Men det hænder også, at folk sender os beløb til julefesten, og på flere afdelinger er julelegater oprettet af taknemmelige tidligere patienter. Disse legater kan vi råde over til patienter, som vi ved har særlig hjælp behov.

– De har en smuk tradition julemorgen?

– Ja, da vandrer eleverne rundt på alle afdelingerne og synger julesalmer for patienterne, og det har vi været glade for, slutter direktøren.

Sygeplejeeleven

Endelig fandt vi hende. Sygeplejeeleven, som skabte Amtssygehusets julemorgen-tradition. Det var i 1931. Dengang hed hun Kiss Jensen. I dag er det fru Kiss Frostholm, gift med bankfuldmægtig Henry Frostholm, Stadion Allé 17, Århus, som fortæller, hvordan det begyndte.

– I 1928–29 arbejdede jeg på et lille engelsk hospital West Herts Hospital. Det ligger på en bakke uden for landsbyen Hewel Hempstead, nord for London, og på dette hospital har mange danske sygeplejersker, også Amtssygehusets nuværende forstanderinde, fru

Haahr, været.

Her lærte jeg den engelske skik med julemorgensangen at kende. Den findes på mange engelske hospitaler, og den går ud

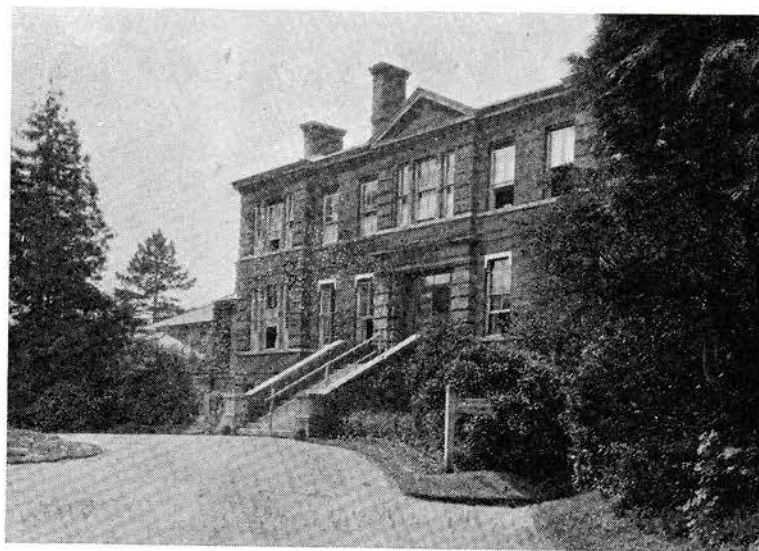

Fru Kiss Frostholm

på, at sygeplejerskerne og eleverne om morgenen kl. 5 går rundt med lys eller små fakler i hænderne og synger Christmas-Carols, julesalmer, for patienterne på de mørke stuer. Derefter gik vi til julemesse i kirken og endelig hjem til morgenmad på hospitalet.

– Og herhjemme?

– Til Amtssygehuset kom jeg som elev i 1931, og da det blev jul, spurgte jeg inspekticen, den senere forstanderinde, frk. Olga Hougaard, Gentofte, om vi elever måtte gøre det samme, og det fik vi lov til, dog måtte vi ikke

West Herts Hospital, Hempstead

dengang have levende lys med. I stedet tændte vi alle de røde lamper på gangene og lukkede dørene til stuerne op, og gik så rundt julemorgen på hele hospitalet – det var ikke så stort dengang – og sang de tostemmige julesalmer, vi havde indøvet. Gør de det endnu?

– Ja.

– Det glæder mig i højeste grad at høre, at eleverne på Amtssygehuset fører denne tradition videre, selv om Amtssygehuset er blevet så stort, som det nu er. Det har jeg ikke vidst og havde ikke troet. Jeg synes det er smukt, at eleverne nu har levende lys med under julesangen.

– Var alle eleverne med?

– Nej, der har altid været nogle, som ikke gad stå så tidligt op julemorgen, og det har jo altid været frivilligt. Jeg tror, der har været et lille hundrede elever dengang, og at vi var et halvt hundrede på den første morgenvandring i 1931. Men i mange år har jeg slet ikke tænkt på alt det. Jeg var nogle få år på Amtssygehuset i Gentofte. Siden har jeg været på Kommunehospitalet

i Århus og er det stadig, når det kniber med sygeplejersker deroppe. Jeg kan lide det, selv om det er strengt.

– Synger eleverne i Århus for patienterne julemorgen?

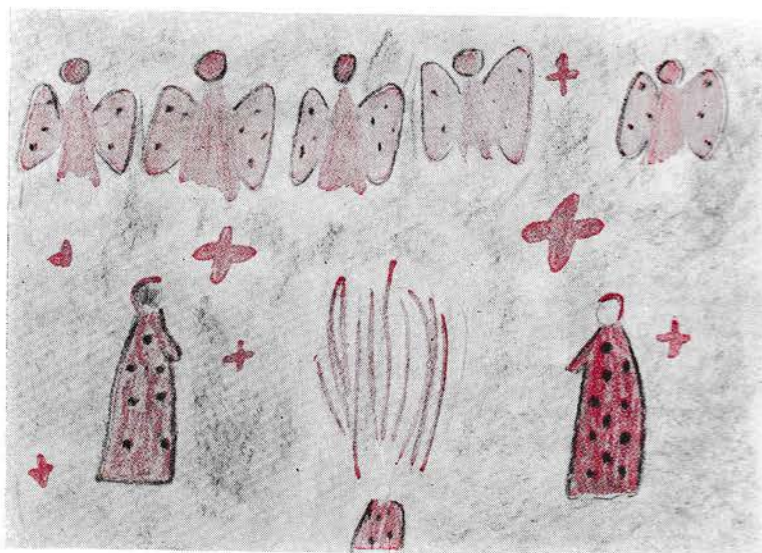
– Nej. Men måske skulle jeg foreslå det ...

– De kan måske skabe tradition også i Århus.

– Vi får se, men jeg vil meget gerne tilføje, at uden stor forståelse fra vore overordnede på Amtssygehuset i Gentofte havde det ikke kunnet gennemføres. Det gjaldt ikke mindst den daværende inspektrice frk. Olga Hougaard, der fra første færd var meget interesseret. Og det samme var tilfældet med Elevforeningens daværende formand, frk. Ellen Biering – der nu er forstanderinde på Åbenrå Sygehus – og med mine elevkammerater, der villigt ofrede aftenerne på instuderingen og lige så villigt stod meget tidligt op julemorgen. Jeg sender en varm tak til alle de elever, der fremdeles har ført ideen videre. Dermed er det dem, der har skabt en smuk tradition til glæde for

(Fortsættes side 13).

Julebrevet fra Lukas

Men det skete i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus, at al verden skulle skrives i mandtal. (Det var den første indskrivning, som skete, mens Kvirinius var landshøvding i Syrien). Og alle gik hen for at lade sig indskrive, hver til sin by. Og fordi Josef var af Davids hus og slægt, drog også han op fra Galilæa, fra byen Nazaret, til Judæa, til Davids by, som hedder Bethlehem, for at lade sig indskrive tillige med Maria, sin trolovede, som var frugtsomelig. Og det skete, medens de var der, kom tiden, at hun skulle føde. Og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe, thi der var ikke plads til dem i herberget.

I den samme egn var der hyrder, som lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Og en Herrens engel stod for dem, og Herrens herlighed strålede om dem, og de blev grebet af stor frygt. Men engelen sagde til dem: »Frygt ikke; thi se, jeg forkynder eder en stor glæde, som skal være for hele folket. Thi eder er i dag en frelser født i Davids by; han er Kristus, Herren. Og dette skal være jer et tegn: I skal finde et barn svøbt og liggende i en krybbe«. Og i det samme var der med engelen en mangfoldig himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sagde:

»Ære være Gud i det højeste!
og på jorden fred
i mennesker, der har hans velbehag!«

Lukas-evangeliet kapitel 2

Professor, dr. theol.

Sv. Holm-Nielsen skriver her om arkæologiens betydning for bibelforskningen. Prof. Holm-Nielsen har så sent som i sommer foretaget udgravninger i Jerusalem.

Inden for den protestantiske del af kristenheden roser man sig gerne af, at man ikke længere har et dogme om skriftens inspiration, d.v.s. at Biblen – både Det gamle og Det nye Testamente – så at sige er skrevet af Gud selv, så at dens indhold er helligt og urørligt, ikke kan gøres til genstand for kritik, og da slet ikke korrektion. Alligevel sker det ikke så sjældent at eftervirkninger af dette dogme stikker hovedet frem, når man finder, at Biblen ikke behandles med tilstrækkelig veneration og ærbødighed. Og mange finder netop en sådan manglende ærbødighed hos arkæologer, eller folk der beskæftiger sig med arkæologi. Så længe arkæologien kan bekræfte og underbygge Biblens beretninger, er sagen ganske vist i orden; men sker det – og det sker ikke så helt sjældent – at arkæologien mener at være nået til et resultat, som er i modstrid med traditioner i et af testamenterne, så er mange mennesker straks på vagt, og begynder at mumle om at arkæologi vist er noget farligt noget, og da vist for resten også et temmelig usikkert

ARKÆOLOGI OG BIBEL

foretagende, som man ikke skal lide altfor meget på.

Forholdet er imidlertid for det første, at Biblen består af en række dokumenter, der har en lang og indviklet tilblivelseshistorie, som fra først til sidst spænder over en periode på 13–1500 år. Som alle andre dokumenter fra fortiden må også de bibelske kunne gøres til genstand for en analyse, der tager alle hjælpemidler i brug, deriblandt også arkæologi. Sagt på en anden måde: Der er intet der er så helligt, at det ikke kan gøres til genstand for en kritisk undersøgelse. Og for det andet: Arkæologi har i tidens løb udviklet sig til en selvstændig videnskab, der ikke behøver Biblen, eller noget som helst andet skriftligt, at støtte sig til. Den tid burde være forbi – den er det desværre ikke helt! – hvor man foretog udgravninger i Palæstina med spaden i den ene og Biblen i den anden hånd. Det betyder nemlig, at man på forhånd ved hvad man venter at finde – og så er det i princippet ligegyldigt om man venter at finde noget, der kan vælte, eller bekræfte, de bibelske traditioner. Sagen er i begge tilfælde, at man venter noget bestemt, og så er arkæologien – som vel enhver åndsvidenskab – af en sådan art, at når bare man ved hvad man vil finde, så er man også i stand til at finde det; og så har man begået forræderi både over for Bibel og arkæologi.

Men drevet og forstået på den rigtige måde er arkæologien af uvurderlig betydning for bibelvidenskaben. Ingen af de bibelske skrifter er jo nemlig skrevet for, at eftertiden skulle kunne hente

Fra udgravningerne i Jeriko. Begravelse under et hus fra mellembronce-tiden. Normalt havde man særlige gravpladser udenfor byerne, men denne gravskik omtales også i det gamle testamente, 1. Sam. 25, 1.

oplysninger fra dem; de er skrevet for deres egen samtid. Vil man derfor prøve at trænge ind i f.eks. hele den gammeltestamentlige verden, må man arbejde litterært og historisk med de gammeltestamentlige skrifter; ofte må man så at sige læse mellem linierne; altid skal man huske på, at disse skrifter ikke er originale dokumenter, men at de har gennemløbet en lang, lang udvikling, gennem hvilken de ustandseligt har været underkastet bearbejdelser og ændrede forståelser udfra skiftende tiders forhold.

*

Til dette arbejde kan arkæologien bringe hjælp, for arkæologen støder ved sine udgravninger på førstehånds materiale – i al fald som hovedregel; han finder murene af de huse, der stod; han finder de redskaber, de smykker, de våben, de grave, der anvendtes inden for bestemte perioder af historien; alle disse fund kan retteligt fortolket – for også i arkæo-

logien er der tale om en fortolkning af det fundne materiale – give et – som regel temmelig flimrende – billede af samfundsmæssige, historiske, kulturelle og religiøse forhold i forskellige tider.

I første omgang må arkæologien fortolke udfra sine egne principper, ligesom det sproglige og litterære arbejde med de bibelske skrifter må fortolke udfra sine principper. Først når det arbejde er gjort, kan man begynde at sammenholde de to fortolknings, og se hvordan de forholder sig til hinanden. Så vil man få at se, at de i forening kan føre et stykke videre frem ad vejen til forståelse af den bibelske verden. Det er et møjsommeligt, ofte irriterende og pedantisk arbejde; det er et arbejde, som aldrig bliver ført til ende. Men det er bestemt ikke uden interesse, og det er af enorm betydning til forståelse af fortidens menneske, og dermed til syvende og sidst også af sig selv. *Svend Holm-Nielsen.*

KIRKEN I ARBEJDESTØJET

Hvad er Sankt Lukas Stiftelsen? De fleste vil næppe være meget i tvivl om svaret: Lukas Stiftelsen er et hospital henne på hjørnet af Bernstorffsvej og Tuborgvej. Og det svar er ikke helt ved siden af; for Lukas Stiftelsen er også et hospital med plads til godt 200 patienter, hvoraf ikke så få kommer fra den nærmeste omegn.

Nogle ved bedre besked. De ved, at Lukas Stiftelsen også er et par børnehjem, der ligger nede bag hospitalet. Adskillige herude husker endnu, at der engang var stor opstandelse med et af disse børnehjems små håbefulde beboere; de var støjende og ikke rigtig pæne i munden; hvilket gik ellers venligsindede naboer på. Til sidst kom det til en retssag, der i sidste omgang – i højesteret – blev afgjort med en så præcedensskabende evne, at jurister stadig må have

ulejlighed med at hitte tilbage til den, når lignende sager toner frem.

Nonner?

Men Lukas Stiftelsen er nu andet og mere.

Det er noget med nonner, siges det undertiden. Men det har nu ikke noget på sig. Vel kan navnet,

Af forstander Johs. Müller

der begynder med ordet *Sankt*, klinge lidt katolsk; og vel kan man på og i omegnen af Lukas Stiftelsen møde søstre i en dragt, som måske kan minde svagt om den, vor søsterkirkes nonner er iklædt.

Men søstrene er ikke nonner, men *diakonisser*; og Sankt Lukas Stiftelsen er ikke et kloster, men et af den danske folkekirkes tre

diakonissehuse; og det er straks noget ganske andet.

Hvad er Sankt Lukas Stiftelsen? Vi har nu nærmet os svaret. For det kan vist mest træffende siges sådan: Lukas Stiftelsen, det er netop diakonisserne; søstrene.

Ikke helgener

Vist så, den er altså også alt det andet – og alle os andre. Og vi bryder os selvfølgelig ikke meget om helt at blive sprunget over.

Men det karakteristiske ved Sankt Lukas Stiftelsen, det er søstrene.

Søstrene, nej, de er ikke helgener. Og godt det samme; for så ville vi andre jo slet ikke passe i ensemblet.

Nej, på mange måder er søstre såmænd ganske almindelige mennesker: fromme – og nogle, hvem fromheden ikke trykker påfalden-

KIRKEBLADETS KRONIK.

JULENS BUDSKAB

Af provst V. Nørup-Nielsen, Helleruplund

Ingen har nogensinde set Gud

Sådan står der virkelig i Johannes evangeliets 1. kap. vers 18. – Og det er sandheden. Millioner af mennesker har nød gennem tiderne hver på deres måde søgt efter Gud, men ingen har nogensinde set Gud, eller er fundet frem til ham, som han er i sig selv. Mange har haft en fornemmelse af ham, har følt noget, påstået noget, tænkt sig noget om Gud, men ingen har nogensinde set ham. At denne gentagne standsning på vejen frem for at

finde Gud selv ikke forlængst har dødet tanken om Gud, siger kun noget om, hvor stærkt skaberen har sat sit mærke på sin skabning. Det var det, Augustin gav udtryk for i det bekendte ord: »Du har skabt os til dig, o Gud, og vort hjerte er uroligt indtil det finder hvile i dig.« Vi kunne måske også sige det sådan, at vi på mange måder stadig stilles over for Guds spor i denne verden, men Gud selv – med alt, hvad Gud er i sig selv – har intet øje set, ingen tanke kunnet rumme, ja, end ikke

det mest følsomme hjerte eller den rigeste religiøse oplevelse kunnet indfange.

*

*Den enbårne, som selv er Gud,
og som er i Faderens favn,
han er blevet hans tolk*

Sådan fortsætter Johannes evangeliet på det nævnte sted. Og her kastes vi lige ind i det, der er det kristne julebudskab. I barnet i krybben i Bethlehems stald kom Gud selv til os. Da barnet voksede op og trådte frem, hørte man det sige: »Den, der har set mig, har set Faderen,« ja, ikke det alene. Han kunne sige: »Det ord, I hører, er ikke mit, men Faderens, som har sendt mig.« Han var Guds tolk, »mand i lys, men dog Gud i løn«.

de, begavede og almindelig begavede, kønne og nogle, der snarere ligner os andre.

Og dog

Men der er noget helt særligt ved diakonisser endda: De har på en eller anden måde set et syn og hørt et kald. De har på en eller anden måde hørt ordet om Guds barmhjertighed og nåde sådan, at de gerne vil tjene ham, hvor der er brug derfor. Ja, de har fået glæden derovenfra i eje sådan, at de gerne midt i en brydsom hverdagstjeneste vil være glædens sendebud.

Derfor meldte de sig en dag til tjeneste på Sankt Lukas Stiftelsen, hvor de fik en udmærket og tidsvarende uddannelse. Og nu sætter de så deres liv ind på – som kirkens tjenerinder – at øve deres gerning ved en sygeseng, blandt børn, i en menighedspleje eller på et hjem blandt gamle eller kronisk syge.

For Lukas Stiftelsen er ikke

blot hospitalet derhenne på hjørnet og de to børnehjem og de søstre, der virker der. Men det er også en stor flok søstre udsendt herfra til ikke mindre end 70-80

arbejdssteder rundt i vort land – f.eks. på flere af hjemmene for ældre her i Gentofte kommune – og da også i udlandet; f.eks. i Sydslesvig.

Arbejdstøjet

Søstrene, som altså i denne lille opsats er kommet i forgrunden – hvad de nok ikke selv attrår – de er jo let kendelige på deres dragt. Sommetider har nogle haft lidt ondt af denne dragt: hvorfor kan de ikke bare gå klædt som os andre?

Dertil kunne der være adskiligt at sige. Her blot dette: Endnu har undertegnede aldrig truffet et menneske med smag, der ikke fandt den både køn og hensigtsmæssig.

Men vigtigere er dette: Dragten siger os noget. Den siger: Her er et menneske, man trygt kan henvende sig til. – Og den siger mere endnu; den siger nemlig også: *Her kommer kirken i arbejdstøjet.* Johannes Müller.

Nu vel, vil en eller anden spørge: Har vi nogen garanti for eller noget bevis for, at denne Jesus af Nazareth, der sagde noget sådant, virkelig var – som der står i Hebræerbrevet – Guds væsens udtrykte billede, så dette, at vi så ham, virkelig var at se Gud? – Og var hans dragt ikke for ringe til at være Gud selv?

*

Disse spørgsmål er ganske naturlige ud fra vore menneskelige forudsætninger for at indfange tingene omkring os, men de er ganske utilstrækkelige, når vi står overfor, at evigheden bryder ind i tiden. Her står vi over for noget personligt: en kærlighed, der møder os og giver os sig selv. Og kærlighed modtages. Denne modtagelse er det, vi kalder tro. –

Jesu samtid forkastede ham stort set. Hans dragt var for ringe. Han passede ikke til de tanker, verden gjorde sig om Gud, den Gud man havde brug for. Ja, det var efter denne målestok gudsbe-spotteligt, at han kaldte sig Guds søn. Derfor blev han hængt op på et kors. Verden forkastede i sin visdom Guds visdom.

Men endnu en gang åbnede Gud sin himmel over denne Jesus. Ligesom hyrderne på marken gennem englen havde fået et budskab fra Guds verden, således fik verden på ny et budskab fra Guds verden gennem et Guds sendebud ved den korsfæstede grav. Også her lød et: frygt ikke. Sådan må Gud selv nødvendigvis tale, når mennesker er i hans nærhed. Også her var det en stor glæde, der

blev forkyndt: »Jeg ved, at I leder efter Jesus, den korsfæstede. Han er ikke her. Han er opstanden, som han selv har sagt.«

*

For den, der leder efter Gud, kan dette at følge denne Jesus fra vuggen til opstandelsen og høre hans ord og se hans gerninger, virke tro, en tro, der er af samme art, som den vi møder hos Jesu første disciple, når de med Johannes siger: »Vi så hans herlighed, en herlighed, som en enbåren søn har den fra sin Fader, fuld af nåde og sandhed.«

Hvor denne tro fødes gennem menighedens vidnesbyrd, der bliver det jul for et menneske. Der holder den store glæde sit indtog. Jesus Kristus, født af jomfru Ma-

(Fortsættes næste side).

FIRE SPØRGSMÅL TIL DEM

1. Hvornår har De første gang set et juletræ med elektrisk lys i en have eller foran et hus?

2. Hvor så De det?

3. Har De selv indført skikken, og da hvornår?

4. Hvorfor gjorde De det?

Det er vist nok ikke mere end en halv snes år siden, at de første juletræer med lys dukkede op i private haver, og det var sikkert her i Gentofte kommune, at det begyndte. Men spredning af festskikke er nu om dage så springende, at udviklingslinierne er meget vanskelige at følge. Derfor har magister Iørn Piø, Dansk Folke-mindesamling, bedt kirkebladets læsere prøve at være med til at skabe lidt større klarhed på dette punkt.

Magisteren stiller disse fire spørgsmål og håber at få en del svar, som bedes sendt til *Dansk Folkemindesamling, Det kgl. Bibliotek, København K.* i kuverter mærket »Juletræer«.

Julens budskab

(Fortsat fra forrige side).

ria, korsfæstet, død og opstanden var den, der bragte den til os, da han gennem sine ord og gerninger tolkede Guds kærlighed for os, som den frelsende kærlighed, en kærlighed, der kom til os for at opsøge og frelse det fortabte.

Fordi Jesus Kristus lever og selv er iblandt os i sit ord og ved sin Ånd i sin menighed kan julens gamle budskab endnu blive den store glæde – glæden, vi aldrig skal miste.

V. Nørup-Nielsen.

Rådhuspladsen 1902

Skikken med udendørs juletræer kan være opstået på flere måder herhjemme. Den kan være hjemført fra USA, og den kan også være en videreførelse af en ældre svensk tradition for udendørs juletræ (uden lys).

Udendørs juletræer med elektriske lys er naturligvis af forholdsvis ny dato, og de er først kendt som kommunale juletræer. Omkring århundredskiftet indførtes disse juletræer på torve og pladser i Malmø, og på Rådhuspladsen i København blev det første juletræ rejst og tændt 1902.

Trolleybussen

Mon ikke de første juletræer blev tændt i haverne ved nogle af villaerne i nærheden af Amtssygehuset i Gentofte, og det må vist være sket en gang imellem 1945 og 1950. Mange mennesker, som kørte forbi med trolleybussen har glædet sig over lysene i triste vintermorgener og mørke eftermiddage, og efterhånden er der opstået en hel tradition for juletræer i haverne i villakvartererne.

Tændt – hvor længe

Men der er stor forvirring om, hvornår man begyndte at tænde juletræerne, og hvor længe man lader dem brænde. Somme steder bliver de tændt sammen med forretningernes juleillumination i gaderne og får lov at brænde hele januar måned ud. Hvor længe varer da julen. – Den almindeligste tradition er, at julen begynder på Lucia-dagen den 13. december og varer til Hellig Tre Kongersdag. Men i gammel tradition havde julen endnu en indgang – nogle ste-

der regnede man med, at julen begyndte på Thomasdag den 21. december og varede til Hellig Tre Kongersdag den 6. januar, som i oldkirken fejredes som Kristi fødselsdag. Først omkring 300 år efter Kristi fødsel begyndte man at fejre den 25. december som Kristi fødselsdag. Ændringen skete i forbindelse med romerske kalenderomlægninger.

HVID jul

(Fortsat fra forsiden).

1895 ... 1899 1906–1907
... 1915 . 1917–1918–1919 ...
1923 . 1925 . 1927 . 1929
1938 . 1940–1941 1946
..... (1962)?

Der er en ejendommelig vekslen mellem perioder med hvid jul hvert andet år og perioder, hvor der slet ingen hvid jul er. Og den seneste periode uden sne juleaften er den længste. Det er et af tegnene på, at vort klima bliver mildere og mildere.

– Jeg mener virkelig, at klimaet her i landet mildnes, fortæller fru Kliforth. Ser vi på perioden fra 1931-60 og sammenligner den med den foregående 40 års periode, så finder vi, at de fleste måneder har haft middeltemperaturstigning. Temperaturforskellen fra den ældre periode til den nyere har været således:

Januar minus 0,1 grad C. Februar minus 0,3. Marts uændret. April plus 0,6. Maj plus 0,3. Juni plus 0,3. Juli plus 1,0. September plus 1,0. Oktober plus 0,7. November plus 0,9. December plus 0,7 grad C.

Amtssygehuset

(Fortsat fra side 7).

patienterne på KASG, slutter fru Frostholt.

Præsten

Amtssygehuset ligger i Gentofte sogn, og det er derfor sognepræst *Aa. Martensen-Larsen* og pastor *C. E. Thaning*, som er sygehusets nærmeste præster, selv om alle præster naturligvis har adgang til at komme og besøge deres sognebørn. Ved de almindelige søndagsgudstjenester i sygehusets kirkesal, hvorfra der er radiotransmission til alle stuerne, skiftes syv præster fra Gentofte kommune til at prædike, men ved julegudstjenesterne møder femten eller seksten præster, så hver afdeling holder sin egen julegudstjeneste, hvor man synger julesalmer, får evangeliet læst og hører en kort juleprædiken.

– Prædikenen skal være kort, siger pastor Martensen-Larsen. En teologisk professor – nu afdøde professor i dogmatik *I. P. Bang* – var engang indlagt som patient på Amtssygehuset og sendte efter gudstjenesten den fungerende søndagspræst den hilsen, at længere end i ti minutter kan en patient ikke følge en prædiken.

Musikken

Der ligger en stor frivillig indsats bag julegudstjenesterne på Amtssygehuset, hvor de på alle afdelinger begynder juleaftensdag kl. 15,30. Det er Amtssygehusets organist, skolebestyrer *Jul Rasmussen*, Gentofte, som hvert år samler de medvirkende kræfter.

– I fjor deltog 23 frivillige i arbejdet. Der er både organister, cellister, violinister og en klari-

nettist, og i de seneste år har Maglegårdsskolens kor sunget på afdeling F. Næsten alle afdelingerne har et harmonium, dog må vi til et par af afdelingerne låne klaverer fra Maglegårdsskolen og Hellerup Seminarium. Mange af medarbejderne har medvirket i adskillige år, og på et par afdelinger er der faste hold, som har spillet sammen i mange år. De frivillige er glade for at være med og synes, at det er en god måde at komme ind i julen på, slutter skolebestyreren.

Skrabsammen

(Fortsat fra side 5).

tom. Størst samling om kirken har der gennem årene været i Hellerup (Helleruplund), i Maglegård sogn og – i mindre målestok – i de to nordligste sogne, Ordrup og Skovshoved. Tallene på altergæster i Hellerup kirke og Messiaskirken har for visse år svinget mellem 7.500 og 9.500. På et tidspunkt fandtes 38 bibelkredse i Hellerup og 400 medlemmer af menighedssamfundet. I Messiaskirken historie er dramatiske kapitler; f.eks. skabte *Anna Larssen Bjørner*, der havde sit evangelietelt på Strandvejen, røre i menigheden, og det samme gjorde Oxfordbevægelsen. Det er spændende historie at læse om rejsningen af Hellerup kirke og Messiaskirken og den første tid derefter. En stor, arbejdende og virksom menighed sluttede fra begyndelsen op om arbejdet.

Tømreren blev præst

Mange særprægede og betydelige præster har virket – og virker – i villabyerne. Den skarptskårne *Hans Koch* og den missionskyndige *Ferd. Munck* er allerede nævnt. Det samme gælder den dybtborende *Johs. Schepelern*,

den ireniske *Erik Thaning*, eneren *K. E. Nielsen*, og den brændende social-engagerede *Chr. Norlev*, der ikke var teolog, men tømrer af uddannelse, og som i en årrække havde sæde i folketinget (Retsforbundet). Han var Vangedes sognepræst 1931–46. Videre må nævnes den sindige pastor *L. N. Knudsen*, der efterfulgte provst Nordentoft som sognepræst i Hellerup (1913–33). Af afdøde lægfolk, der har været med til at præge det åndelige liv, kan i flæng nævnes grosserer *Johan V. Adolph*, i hvis store hus »Salem« Indre Mission i halvfemserne holdt helliggørelsesmøder, overbibliotekar *H. O. Lange* (en af Det københavnske Kirkefonds fædre), professor *C. V. Prytz*, professor *Aage Bentzen* (fra Hellerup menighed), og overretssagfører *Carl Staffeldt*, der var blandt de fremtrædende lægfolk, som sluttede op om Messiaskirken.

I dag

Og nu i dag? Atter er et kuld af nye præster kommet til kommunen, parate til at tage fat. Det synes, som om et samarbejde på tværs af sognegrænserne er på vej. Det har der før været tillob til – endog et fælles kirkeblad har engang set dagens lys. Ellers har man valgt hver at passe sit, altid i godt samarbejde med skolerne og i forståelse med kommunens ledelse, der aldrig er veget tilbage for rundhåndet at give udtryk for sin interesse for det kirkelige livs trivsel.

Når man i sin tid skulle forme Gentofte byvåben var det ingen tilfældighed, at man lod de da eksisterende tre kirkers klokke – Gentofte, Ordrups og Hellerups – lyde »på baggrund af Øresunds bølgedyd« og i læ af de populære lystskove. *Bent A. Koch.*

KIRKEBLADET

Kirkebladet ser denne gang anderledes ud end ellers.

Forklaringen er den, at alle kommunens sogne (undtagen Skovshoved) i år udsender dette menighedsblad som et fælles julenummer. Kun s. 14-15 er lokalstof.

Ansvarshavende redaktør (af lokalsiderne): Pastor Max W. Olsen.

GUDSTJENESTER

Søndag den 23. december
Kl. 10: Olsen.

Mandag den 24. december
juleaften
Kl. 17: Jacobsen.

Tirsdag den 25. december
juledag.
Kl. 10: Jacobsen.
Kl. 16: Olsen.

Onsdag den 26. december
2. juledag.
Kl. 10: Olsen.

Søndag den 30. december
Kl. 10: Jacobsen.

Mandag den 1. januar 1963
nytår.
Kl. 10: Olsen.
Kl. 16: Jacobsen.

Lydforholdene i Dyssegårds-kirken

Ingeniørfirmaet *Zeuthen & Sørensen* er nu så langt fremme med målinger og forsøg, at de snart vil kunne komme med et endeligt tilbud til menighedsrådet.

Mange har lagt mærke til, at selv ved de foreløbige foranstaltninger er forholdene blevet betydeligt bedre. *H. Th. Jacobsen.*

Svaret ovenfra

Uden Jesus ved vi ikke svar på det vigtigste i verden, men famler frem i mørke. Hvem er Gud? Er han ond eller god? Er han interesseret i verden, eller er han ligeglad? Er han afmægtig eller almægtig? Har Shakespeare ret, når han siger: »Som vilde drenge gør med fluer, gør guderne med mennesker. De dræber dem i kådhed.« Er det rigtigt? Eller er det rigtigt, når Jesus siger: »Der falder ikke en spurv til jorden, uden Gud er med i det.« Hvor skulle vi vide det, hvis vi ikke tror ham.

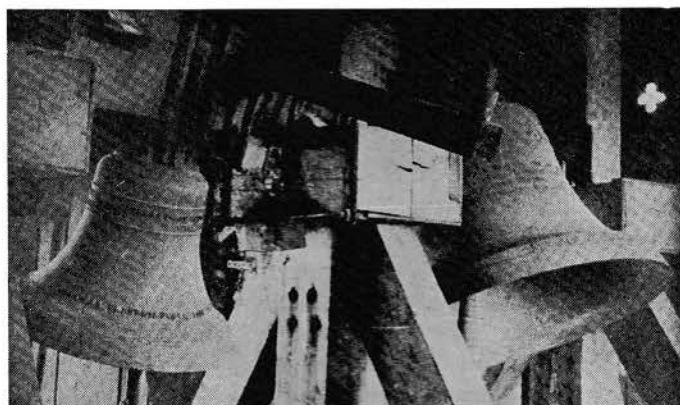
Hvad er vi selv? Mennesker, der kan kræve vor ret, eller mennesker, der trænger til tilgivelse? Hvor skulle vi vide det, hvis ikke Jesus havde lært os bønne: »Forlad os vor skyld.«

Hvad er rigtigt af mig? Hvad skal jeg gøre? Hvad skal jeg lægge vægt på? Hvor skulle jeg vide det, om ikke Jesus havde sagt: »Hvad står der skrevet i loven, hvorledes læser du?«

Hvad er meningen med det hele? Er der et liv bag døden? Hvorledes skulle jeg vide det, hvis ikke Jesus havde sagt: »Jeg er opstandelsen og livet. Den, som tror på mig, skal leve, om han end dør.«

Alt det ved vi ikke svar på, hvis der ikke er et svar, ovenfra! *Jesus er Guds svar!* Han er det lys, som vi og hele verden trænger til, hvis ikke vi skal gå vild i mørket.

Biskop, dr. *Halfdan Høgsbro.*

Gudsordet

Hver søndag morgen er der mennesker, der samles om det største af alt – om ordet om *Guds kærlighed*, der kom til os i Jesus Kristus for at frelse os fra det, der fordærver og ødelægger livet, og forener os med *Gud* og med *hinanden*. Med dette ord vil Gud møde os personligt for at give os lys for vor vej og give sit liv ind i vore hjerter.

At gå i kirke er ikke blot at høre en præst prædike, men at søge derhen, hvor det største kan ske: at vi hører Guds ord og modtager Guds gave i vort hjerte. Det største er ikke i mylderet og spektaklet, men i stilheden, hvor Gud og mennesket mødes. Her får vi det lys for livet og den hjælp og kraft vi behøver.

Domprovst, dr. *Paul Brodersen.*

M Ø D E R

November:

Onsdag den 28.: Offentligt møde i Dyssegårdskirkens krypt. Missionær fra Indien *Poul Lange* taler.

December:

Onsdag den 5.: Kvindekredsmøde hos frk. Olsen, Høegsmindev. 23. NB. Torsdag den 13.: Julemøde i Dyssegårdskirkens krypt. Sognepræst *O. Behrendt*

Januar 1963:

Onsdag den 9.: Kvindekredsmøde hos fru Geil, Sønderdalen 12. Onsdag den 16.: Fællesbibeltide

kl. 20 hos hr. Appel Lustrup, Fwaldsbakken 28. (Efes. 6). Onsdag den 30.: Offentligt møde i Dyssegårdskirkens krypt kl. 20. Pastor *Grinderslev*.

Februar 1963:

Onsdag den 6.: Kvindekredsmøde hos fru Harslund, Sønderdalen 6. Onsdag den 13.: Bibeltide. Vestre kreds hos hr. Jeppesen, Kildebakkegårds Allé 11. Østre kreds hos hr. Lundbye, Meriansvej 22. (Emne: Kol. 1.). Onsdag den 27.: Offentligt møde i kirkens krypt kl. 20. Pastor *Neesgaard*.

Søndagsskolen

samles hver søndag i Dyssegårdskirkens krypt kl. 13-14.

Alle børn er hjertelig velkomne!

Efter juleferien samles søndagsskolen igen *søndag den 20. januar kl. 13.*

Gave

Med hjertelig tak har vi modtaget følgende gave til Dyssegårdskirken:

Ved bisættelse 20. oktober 1962 (pens. værkfører Valdemar Petersen, Bøgehøj 12) 25,00 kr.

Præsterne.

ADRESSER

Sognepræst Hans Thyge Jacobsen, Dyssebakken 8, Hellerup. Telf. GE 2364. Træffes bedst hverdage (undtagen tirsdag) kl. 18-19.

Residerende kapellan, mag. art.

Max W. Olsen,

Grants Allé 23, Hellerup. Telf. SØ 6183. Træffes bedst hverdage (undtagen fredag) kl. 12-13.

Kordegner Rudolf Hansen,

Ellemosevej 115, Hellerup. Telf. GE 2875. Træffes hverdage (undtagen torsdag) kl. 10-13. Fredag tillige kl. 18-19.

Organist, dr. phil. Poul Hamburger,

Jægerbakken 7, Gentofte. Telf. OR 5227.

Kirkebetjent H. Braune,

Dyssegårdsvej 98, Søborg. Telf. SØ 6427.

Menighedsrådets formand:

Skoleinspektør Chr. Larsen, Hulkærvej 11, Søborg. Telf. SØ 1550.

Menighedsplejen:

Formand: *Sognepræst Hans Thyge Jacobsen*.

Kasserer: *Hr. Chr. Lundbye*.

Menighedsplejens juleindsamling og uddeling

Vi beder alle sognets beboere om at tage vel imod menighedsplejens listebærere, når disse i begyndelsen af december vil præsentere de af *Justitsministeriet* autoriserede indsamlingslister.

Vi beder også om, at så mange, som har tid og lejlighed, vil melde sig til at ombære en indsamlingsliste på en vej eller et vejstykke. Og vi beder endelig om, at man vil være os behjælpelig med at nå frem til sådanne gamle, syge eller på anden måde trængende til en håndsækning ind under jul.

Enhver kan for øvrigt selv ansøge menighedsplejen om understøttelse.

Bestyrelsen for Dyssegård Sogns Menighedspleje:

Hans Thyge Jacobsen,
sognepræst, formand.

K. Weber,
snedkermester, næstformand.

Chr. Lundbye,
kasserer.

Rudolf Hansen,
kordegner, sekretær.

Max W. Olsen,
residerende kapellan.

Agnes Jacobsen,
præstefrue.

Edith Hansen,
sygeplejerske.

Ester Rønnenkamp Holst,
sygeplejerske.

Julens tegninger, fra vismænd og stjernekyggere på forsiden til de hellige tre konger på bagsiden, har kirkebladet fået som julegave fra børnene i 2. og 3. klasse på Tjørnegårdsskolen. Tak.